

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון ק"ט

פרשת לך לך

תשפ"ד

ואלה יעמדו על הברכה
בעבור שנדבו הוצאות הגליון

לע"נ הרבנית רחל לאה ע"ה בת הרה"ח ר' דב בעריש פערקאל ז"ל מחברתו בקודש של מרן הרה"ק רבי יצחק זי"ע נלב"ע י"ג מרחשוון תשס"ח
הרה"ח ר' שמחה בונם בויס שליט"א בני ברק לרגל שמחת אירוסים נכדו הבה"ח מיכאל הי"ו בן בנו הר"ר ירחמיאל יהודה מאיר הי"ו עב"ג בת הרה"ח ר' ישראל פלר הי"ו
הר"ר משה מייער הי"ו בארא פארק לרגל שמחת הולדת הבן
הרה"ח ר' אשר אליהו ראזענפעלד שליט"א בני ברק ובנו הרה"ח ר' יעקב משה ראזענפעלד שליט"א בני ברק לרגל שמחת נישואי הנכד-הבן החתן צבי אריה הי"ו בשעטומ"צ יום ג' וירא, אולמי היכלי הברכה רבי עקיבא 34 ביתר עילית

ניתן לקבל הגליון

בארא פארק
ביהמ"ד אמשינאוו 4408-15th Ave.
וויליאמסבורג
ביהמ"ד אמשינאוו 144 Rodney st.
מאנסי
ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.
לעייקוואד
אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בויס שליט"א
בארה"ק
ירושלים
אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א
בני ברק
אצל הרה"ח ר' שלמה לייב לאנדא שליט"א
ביתר
אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א
חיפה
אצל הרה"ח ר' ישראל ברודבקר שליט"א
קרית גת
אצל הרה"ח ר' נח גד ווינטראב שליט"א

יר"ל ע"י מכון דברי תורה – אמשינאוו
כל הזכויות שמורות ©
לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון
amshinov40@gmail.com

סעודה שלישית

פרשת לך לך תשפ"א לפ"ק

ואולי אפשר לפרש הדברים, שהקב"ה ברא את העולם שכל אחד יוכל להשיג את אור ה' בבריאה, אך כיון שנמצא בתוך הטבע והולך אחר תאוות ליבו הרי זה מסתיר את אור ה', ולכן אם רק יתקן את מידותיו, כבר זוכה לראות, וכדמצינו בתוספות (כתובות קד.) שמביא מהמדרש (תנד"א) עד שאדם מתפלל שיכנס תורה לתוך גופו, יתפלל שלא יכנסו מעדנים לתוך גופו, ע"כ. כלומר שהמעדנים מעכבים מהתורה להיכנס, ומיד שמתקן ענין זה, נפתחים לפניו שערי תורה.

ויאמר ה' אל אברם לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך. וביאר כ"ק אומ"ר זצלה"ה 'לך מארצך' היינו מהחומריות. 'וממולדתך' היינו הטבע שקיבל ע"י האב ואם כדכתיב ובחטא יחמתני אמי. 'ומבית אביך' אלו מנהגי אביו שבא מבית תרח, ואם יתקן את כל זה כבר ישיג כל מה שצריך, ואמר בשם זקינו הרה"ק רבי מנחם זי"ע שרק יתרחק מהחומריות, וממילא יזכה לברכת 'אל הארץ אשר אראך', מדריגות וועל איך דיר שוין געבען.

לפי שהיה אבינו אברהם אומר, תאמר שהעולם הזה בלא מנהיג, הציץ עליו הקב"ה ואמר לו אני הוא בעל העולם, ע"כ. וביארו המפרשים בכמה אופנים, ולדרכינו נאמר, דאי' מהחידושי הרי"ם שבירה דולקת הוא מלשון כי דלקת אחרי, ולפי"ז נוכל לפרש, כיון שראה בירה דולקת, תמה עד מאד, איך יתכן שכל העולם רודף אחר תענוגות של הבל, ואכן תיכף שמאס בהבלי עוה"ז, זכה שהציץ עליו בעל הבירה, והתגלה לפניו.

ועיקר הדברים האלו כבר נמצא בספה"ק נועם אלימלך, שכותב שכדי שהאדם יזכה לראות רוממות ק-ל מכל דבר אשר יראו עיניו, צריך האדם מקודם לתקן את מדותיו, וזהו לך לך דהיינו שתסתכל על עצמך, וכה תעשה, מארצך, תפרוש ממדות ארציות. וממולדתך, שמדה רעה אחת מולדת את חברתה ע"ד עבירה גוררת עבירה.

וכמו כן ראה בגמ' (שם) בשעת פטירתו של רבי זקף עשר אצבעותיו כלפי מעלה אמר רבונו של עולם גלוי וידוע לפניך שיגעתי בעשר אצבעותי בתורה ולא נהניתי אפילו באצבע קטנה וכו' עיי"ש. וע"ז באים דברי התוס' שלא יכנסו מעדנים. ואולי אפשר לפרש, שההנאה באצבע קטנה מהמעדנים, הכוונה, שזה לבד כבר היה יכול להסתיר את אור ה', וכדמצינו בשם הבעש"ט שביד קטנה אפשר להסתיר את ההר הכי גדול (אם נמצא סמוך לעינו), וזה מה שאמר רבי, שלא נהנה אפילו באצבע קטנה, שכן אם משוקעים אף בדבר קטן מגשמיות, יכול להפריע לרוחניות, ולהסתיר את אור התורה.

ובמדרש רבה (לט, א) אמר רבי יצחק, משל לאחד שהיה עובר ממקום למקום, וראה בירה אחת דולקת, אמר תאמר שהבירה זו בלא מנהיג, הציץ עליו בעל הבירה, אמר לו אני הוא בעל הבירה, כך

יה"ר שנזכה לתקן את המידות ולראות
באור ה', ובמהרה נגאל גאולת עולמים
אמן.

ומבית אביך, פירוש דלפעמים מוטבע
באדם מדות על פי טבעיות הבאה לו
מכח אביו. וכשיתקן מידותיו, אז תזכה
אל הארץ אשר אראך, לשכל העליון
ולהארץ העליונה.

ליל שבת קודש

פרשת לך לך תשפ"ב לפ"ק

צריך להקדים, לך לך מבית אביך ואח"כ ממולדתך וכו' שזהו סדר ההליכה. ע"כ דורש המדרש שהכוונה על סדר הליכת הנפש, וזהו הפסוק שמעי בת וגו' ושכחי עמך, שיעזוב הרגלי מנהגיו, שאז אכן הסדר להיפך, תחלה שוכחים מנהגי הארץ ואחר כך של המשפחה ואח"כ של בית אביו.

ועל פי הדברים האלו יובן, שצריך לילך בהדרגה, תחילה יעזוב את דברים הקלים וזהו מארצך, ואח"כ ימשיך לעלות מעלה, מן הקל אל הכבד, ואז יתקיים בידו ויגיע אל תכלית הנרצה, אל הארץ אשר אראך.

ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וגו'. ובמדרש (לט א) ר' יצחק פתח, שמעי בת וראי והטי אזנך ושכחי עמך ובית אביך. אמר רבי יצחק, משל לאחד שהיה עובר ממקום למקום וראה בירה אחת דולקת, אמר תאמר שהבירה זו בלא מנהיג, הציץ עליו בעל הבירה, אמר לו אני הוא בעל הבירה, כך לפי שהיה אבינו אברהם ואמר תאמר שהעולם הזה בלא מנהיג, הציץ עליו הקב"ה ואמר לו אני הוא בעל העולם.

והנה דרך המדרש הוא לפתוח בפסוק ולדרוש עליו ובדרך ממילא מתורץ בזה קושיא, ומפרשי המדרש (מהרז"ו, עץ יוסף) מביאים שהקושיא הוא שלכאורה

מעיקרי הדת והאמונה, יותר מכל אשר
אלמדהו' עכ"ל.

הרבי ר' בונם זי"ע אמר, לפעמים אדם
חושב, מה שייכות יש לו עם השבת
קודש, שהוא מדריגה גבוהה מאד. אך
זה טעות, כי לכל אחד ואחד מישראל
יש לו שייכות להשבת קודש. כי כמו
שאצל 'מחלליה מות יומת' - יש לכל
אדם מישראל שייכות. היינו, אם עבר
וחלל את השבת מתחייב מיתה, יהיה מי
שיהיה. כמו כן בקדושת שבת, יש לכל
אחד ואחד שייכות אל הקדושה.

ויאמר ה' אל אברם לך מארצך וגו'.
ובמדרש (לט, א) לפי שהיה אבינו
אברהם אומר תאמר שהעולם הזה בלא
מנהיג, הציץ עליו הקב"ה ואמר לו אני
הוא בעל העולם, עכ"ל.

אברהם אבינו היה ראש למאמינים,
והבט נא וראה בפיהמ"ש להרמב"ם
סוף מסכת ברכות שמבאר שם בענין
שכר ועונש, וכתב שאף שבאמת אין זה
המקום להביא ענין שכר ועונש,
וממשיך בזה"ל, לולא אשר כוונתי
כשיבוא זכר דבר בענין האמונה לבאר
בו מעט 'כי יקר בעיני ללמד עיקר

קידושא רבא

פרשת לך לך תשפ"ב לפ"ק

צריך להוליד בנים, על כן איך יעשה פעולות אשר טבען למעט את הבנים. לכך אמר לו השי"ת, אדרבא לפי שהדרך ממעטת עפ"י טבע, ואתה לא תחוש לדרכי הטבע רק תעשה רצון השי"ת, בזה דייקא תזכה לברכה ולשידוד מערכות הטבע, בבחינת ה' צילך, וגם לך יעשה נס נגד הטבע.

ואמר בזה מוסר שלא להיות משוקעים בהבלי הזמן להאמין בטבע, על דרך משל אם יבוא קונה לסוחר גדול קודם התפילה, וידמה לו שעל ידי קונה זה יוכל להרויח מאד, ואם יתאחר בענין זה, יפסיד הון רב. אך לו חכם ישכיל זאת, כי אדרבא בזה שיקדים עבודת

לך וגו' ואעשך לגוי גדול. וברשי"י שהבטיח לו ברכות רבות, לפי שהדרך גורמת לשלשה דברים, ממעטת פריה ורביה וממעטת את הממון וממעטת את השם, לכך הוזקק לשלושה ברכות הללו שהבטיחו על הבנים ועל הממון ועל השם, ע"כ. ולכאורה בשלמא אם היה לאברהם כבר דברים הללו, יש לו לירא פן יתמעטו ממנו מפני טורח הדרך, וצריך לברכו על כך. אבל אברהם אבינו כבר היה מחוסר בנים במשך שנים רבות, ואם כן למה זה עתה יחשוש פן הדרך תמעט לו.

וביאר אא"ז הרה"ק מווארקי זי"ע שהיה יכול לחשוב בדעתו מאחר שעוד

הקודם שהיה נראה מרחוק, קרוב אליו, ואז רואה ממרחק מקום נוסף, וצריך האדם העובד שוב לייגע עצמו ולהשיג גם את זה, וכך הוא תמיד, ואמר, שלכן אל יתנצל האדם לאמור שחשקו מאד לילך בדרכי עבודת הש"י אלא שאינו יודע איך להתקדם, כי קודם צריך לילך בבחינה קטנה עד כמה שיודע, ועי"ז בדרך ממילא יתגלה לו דרכי העבודה מחדש, ע"כ.

ועל פי דברים אלו מבאר הבית יעקב, "אל הארץ אשר אראך", כי בתחילת העבודה של אברהם אבינו, לא היה שייך להראות לו המקום אליו יגיע, כי היה נדמה לו שעדיין רחוק ממנו כשמים, והבטיח לו השי"ת, אחר שתלך תראה שקרוב הוא אליך, אל הארץ אשר אראך, בבחינת ארץ, שהוא קרוב לאדם.

הבורא ית' יספיק לו הקב"ה ריוח ושכר יותר. כי נהפוך הוא, האדם אשר מתנהג עצמו בעבודתו יתברך ויתעלה למעלה, מהטבע ולא יחוש על טבע גופו וממונו, כי אז הקב"ה ישלם לאיש כמעשהו, לשדד לפניו מערכות הטבע, וירוויח יותר מעתה.

לך וגו' אשר אראך. וברש"י (יב, ב) לא גלה לו הארץ מיד כדי לחבבה בעיניו ולתת לו שכר על כל דבור ודבור. ובספר בית יעקב מבאר עפ"י הדברים ששמע מהרה"ק רבי ירחמיאל מפשיסחא (בנו של היהודי הק'), שאמר שדרך העבודה כך הוא, מתחילה נראה ונדמה לאדם דרך עבודת ה' רחוק ממנו כשמים, אך כאשר מתחיל לייגע עצמו עד שמשיגו, אזי נעשה לו המקום

סעודה שלישית

פרשת לך לך תשפ"ב לפ"ק

לציית לדבר ה' ח"ו, ובפרט שאינו נסיון גדול כ"כ, שהרי שכרו בצדו שהש"י הבטיחו שע"י הליכה זו ירויח כל כך הרבה טובות וברכות, לו ולזרעו אחריו עד סוף כל הדורות.

אכן ביאור הענין הוא כך, שאברהם אבינו עשה כל מעשיו במחשבה זכה טהורה ונקיה לקיים דבר ה', והגם שידע שיצמח לו מזה כל טוב כפי ששמע מפי השי"ת, עכ"ז לא השגיח על זה, וכל כוונתו היה לעשות נחת רוח ליוצרו, שיתגדל ויתפרסם אלהותו ית' לעיני כל הברואים בכל מקום בואו.

ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וגו' ואעשך לגוי גדול וגו'. ופירש"י ב' פירושים, האחד, שהבטיחו על הבנים ועל הממון ועל השם, ואח"כ מביא פירוש נוסף, דבר אחר ואעשך לגוי גדול, זהו שאומרים אלהי אברהם, ואברכך זהו שאומרים אלהי יצחק, ואגדלה שמך זהו שאומרים אלהי יעקב וכו'.

בספה"ק אהבה ישראל, מתפלא מהו הנסיון הלזו, עד שהכתוב משבחו, וילך אברם כאשר דבר אליו ה', וכי יעלה על לב אדם, ואפילו אדם פשוט, שלא

וזה היה עיקר הנסיון, שמחשבתו תהא זכה ונקיה וטהורה בלי שום סיג ופסולת ח"ו. וזהו וילך אברם כאשר דבר אליו ה', שכל כוונתו היה רק לשמים.

בפרשה מצינו ענין ברית בין הבתרים, ויאמר לו קחה לי עגלה משולשת וגו' וברש"י ביאר כל דבר, עגלה משולשת שלשה עגלים, רמז לג' פרים פר יוהכ"פ ופר העלם דבר של צבור ועגלה ערופה וכו' עיי"ש. ובנועם אלימלך, מבאר בדרך של לימוד זכות, נגד זה שעשו ישראל ג' עגלים אחד במדבר וב' בדרך, יש ג' פרים לישראל. וכמו"כ עז משולשת, עז הוא רמז לס"א, ולעומת זה יש בקדושה גם כן עז כפירש"י רמז לג' שעירים וכו' ותור וגוזל רומזים לצדיקים, עיי"ש.

ובעת שנאמר לאברהם נבואה זו, לך לך מארצך וגו', אז תיכף ומיד עמד היצה"ר על ימינו לשטנו. וחזיק אותו לילך בזריזות והכניס בלבבו ומחשבתו חמדת טובות עוה"ז הנצמח לו מזה.

אמנם אאע"ה לגודל צדקתו הבין מיד שהוא מפיתויי היצר הרע. והתחיל להתבונן במחשבתו לעשות דברי השי"ת רק בכדי לעשות נחת רוח ליוצרו. ומיד ביאר לעצמו כהפירוש השני של רש"י, ואעשך לגוי גדול זהו שאומרים אלהי אברהם, כלומר שכל הליכתו הוא רק שיתגלה ויתפרסם אלהותו ית' בכל העולם ע"י מדת החסד של אאע"ה. ואברכך זהו שאומרים אלהי יצחק, ר"ל שיתפרסם אלהותו ית' ע"י מדת היראה והפחד שהוא מדתו של יצחק, וכך ע"י מדתו של יעקב.

עזריה לכשיעשו בניך פגרים בלא גידים ועצמות זכותך עומדת להן, ע"כ. וביארו המפרשים וירד העיט על הפגרים מרמז על הגוים שיתקבצו על ישראל בגלות, וישב אותם אברם, שהבריהם והגין על בניו, ונטל אברהם מקל, והוה מכיש להון ולא היו מכתשין, שלא היה לאל ידו לגרשם בזכותו לבד, על כן וישב אותם אברם, וישב מלשון תשובה, כי בזכות התשובה אפילו במקצת בצירוף זכות אבות שניהם כאחד טובים. וזה יועיל אף בעת שיהיו כפגרים בלא אור המצוות.

ובישמח ישראל ביאר, דהנה הקב"ה מייסר את האדם כדי שישוב וייטיב מעשיו, וזהו שנטל מכישה והי' מכיש להון (ע' ברכות ה.), אולם זה הוא רק לבר דעת שע"י היסורים יתן אל לכו מה זה

וזהו שנאמר ויקח לו את כל אלה כו' ויתן איש בתרו לקראת רעהו, דהיינו שהעמיד הכל זה לעומת זה, כלומר מול כל חטא של ישראל הביא זכותים ששקולים כנגדו, ואת הצפור הרומז לישראל, לא בתר, לא העמיד כלום מולו בצד השני, לרמז שאין שום דבר שיכול לעמוד נגד כללות ישראל וגודל זכותם, שהרי אף הרשעים מלאים מצות כרימון, וזהו שנאמר 'וירד העיט על הפגרים' רוצה לומר הקליפה ירדה בשביל לעשות הכל לפגרים ח"ו. וישב אותם אברם, הבריהם אותם, דהיינו שהגביר החסדים על בני ישראל, עכד"ק.

והנה במדרש (מד, טז) וירד העיט על הפגרים א"ר אסי נטל אברהם מקל, והוה מכיש להון ולא היו מכתשין, אעפ"כ וישב אברם בתשובה, אמר רבי

הועילו לו, ומצא אביו עצה, שבכל לילה הניח בכיסו של הילד איזה פרוטות, וכאשר הבחין פעם אחת שאביו הוא זה שמניחו בכיסו, לא היה יכול יותר להתריס כנגדו, מרוב תחושות הכרת הטוב. והגם שזה נמי ענין רדיפה, שלא יכל לעשות מה שלבו חפץ, אבל זה רדיפה ע"י טוב. וזהו אך טוב וחסד וגו' שהרדיפה תהא ע"י טוב וחסד.

כן יזכינו הש"י להיות מעובדי שמו ית' ונזכה לתשובה שלימה ולגאולה שלימה במהרה אמן.

ועל מה זה, וישוב אל ד' וירחמהו. אולם אם האיש הזה אינו מבני בינה, ואינו מתעורר על ידם לתשובה, מה יועיל לו אם יתייסר עוד. ועל זה פעל אברהם אבינו עצה אחרת, להשיב אותם בתשובה ע"י השפעת טובה, שישפיע להם הקב"ה. וזהו 'וישב' אותם אברם, מלשון הכתוב (ישעי' ל, טו) 'בשובה ונחת תושעון'. שפעל בזכותו הגדולה, שישועתם תהא ע"י שובה ונחת.

וכדברי הרה"ק ר' אברהם משה מפשיסחא, עה"פ אך טוב וחסד ירדפוני וגו'. משל לילד שכל תוכחות אביו לא

סעודה שלישית

פרשת לך לך תשפ"ג לפ"ק

מפשיסחא זי"ע, על הפסוק (תהלים קלו, ה) לעושה השמים בתבונה, כי לעולם חסדו. ושאל, וכי יש איזה חידוש בדברי השבת, שהשמים נעשו מתוך תבונה, הלוא כשם שאין משבחין את החייט שתופר את הבגדים בחוטיין, מכיון שזהו הדרך הרגיל לתפרן, כמו כן השמים במלוא חכמתה, בוודאי אינו יכולה להיעשות אלא ע"י תבונה.

אך פירוש הענין הוא, שמלבד מה שברא ה' את השמים, עוד עשה חסד עם בריותיו שנתן בשמים כח כזה שיתן תבונה למתבונן בה, שיוכל להבין

ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך. ובמדרש (לט, א) ר' יצחק פתח (תהלים מה) שמעי בת וראי והטי אזנך, ושכחי עמך ובית אביך, ויתאו המלך יפיך. אמר רבי יצחק משל לאחד שהיה עובר ממקום למקום, וראה בירה [ארמון] אחת דולקת, אמר תאמר שהבירה זו בלא מנהיג, הציץ עליו בעל הבירה, אמר לו אני הוא בעל הבירה וכו'. ורבו הפשטים בספה"ק לבאר מדרש זו.

איתא מהרה"ק ר' שמחה בונים

מפרש 'שנשרף הבירה') ורואה איך שכל הבריאה מאיר מכבוד ה', א לעכטיגע וועלט, היינו מכיון שהוא נקי זוכה לראות את הבירה דולקת, ואז תמה איך בכלל ניתן להעלות על הדעת שעולם זה בלא מנהיג, שהרי כל דבר מאיר ומורגש בו כח אלוקי, וכשמגיע לדרגא זו, אזי זוכה נמי ש'הציץ עליו בעל הבירה' שה' מתגלה לפניו, היינו שמשיג עוד ועוד השגות. וזהו ויתאו המלך יפיך כי הוא אדוניך.

וכדברי הרה"ק הרבי ר' בונם זי"ע, על מאמר חז"ל, (אבות ו, ב), בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב, ומכרזת ואומרת, אוי להם לבריות מעלבונה של תורה. והקשה, אם אי אפשר לשום איש לשמוע את הקול - אזי למה צריכים את הקול? וידועים דברי הבעל שם טוב, שכן שומעים את הבת קול בצורה של הרהורי תשובה כל אחד לפי מדריגתו.

ממנה מי שבראו, כנאמר השמים מספרים כבוד קל וגו', וכמ"ש (ישעיה מ, כו) שאו מרום עיניכם, וראו מי ברא אלה וגו', כלומר שלא רק שיכולים לראות את השמים, אלא המתכוונן יכול גם לראות בה מי שבראו.

ובזה ביאר הרה"ק ר' יעקב מראדזמין זי"ע, שמעי בת וראי והטי אזנך, פי' אם אדם יטה אזנו היינו כלי שמיעה שלו, ישמע וירגיש שיש אלקים שברא הכל, הסיבה שאין יכולים לראות את שורש הבריאה, כיון שעסוק בקנאה תאוה כבוד, שבזה מסיר את עיניו מלראות, אך אם 'הולך ממקום למקום' מארצך וממולדתך, כלומר שעוזב את הרעה, ומעדין את גופו להיות נקי מהבלי עוה"ז, זוכה לראות בירה דולקת, שהבירה מאירה באור גדול, ומפרש 'דולקת' מלשון נרות דולקים, (ואינו

כולו כבוד להתקרב לה', אך אפשר לשמוע כל זאת רק בתנאי שלא נכנסים עמוק מדי ליער ודו"ק. וזהו ושכחי עמך ויתאו המלך יפיך.

וכדברי כ"ק אאמו"ר זצלה"ה על המשנה (אבות ד, כא) רבי אלעזר הקפר אומר, הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם, פי' שהעולם מצד עצמו הוא טהור ונקי, אך זה שמשקע עצמו בג' מדות הללו, יוצא מן העולם, היינו שאין יכול לראותו.

יעזור השי"ת שנזכה לראות את החיות האלוקי שבכל הבריאה, ולא להתעסק בענינים פחותים, ונזכה לגאולה במהרה.

ואמר על זה משל, לאיש אחד שנסע במרכבה ולקח את בנו הקטן עמו. בדרך עברו ביער עבות גדול, ביקש הנער מאביו שרוצה להכנס אל היער ללקוט פירות מתוקים להשיב נפשו. ויאמר לו אביו, אם תכנס בעובי היער, יכול אתה לטעות בדרכך, על כן הסכימו ביניהם, שהנער יזעק אבא והאב יענה לבנו בכל עת הליכתו ביער, ואתקרב תמיד אליך, וכך לא יתפרדו ביניהם, אך לא כך היה מעשה, כי אחר זמן מועט נכנס הנער עמוק מדי ליער, ועל כן לא שמע בקול אביו, וכאשר האב לא שמע את קול בנו צעק בקול גדול בני, בני, איכה. וסיים הרבי ר' בונם זי"ע, שאכן הבת קול זועק לכל אחד ואחד, כי הבריאה אומרת

סעודה שלישית

פרשת נח תשפ"ד לפ"ק

אותנו מלמעלה כיון שהקב"ה חפץ בקיום העולם, ואז מקבל האדם תשוקה להקב"ה מלעילא, אף באופן שלא קדם לה אתרעותא דלתתא, אך באופן כזה אינו נחשב לעבודת האדם כלל. והנה נח לא עבד את ה' אלא בכח אתערותא דלעילא, שהשם יתברך עורר אותו מלמעלה, ועל כן השפיע בו תשוקה להתדבק בהשי"ת, אף שלא קדם לכך שום התעוררות מצידו, וזהו שנאמר בנח, 'שהיה צריך סעד לתומכו'. אבל אברהם אבינו ע"ה היה דרגתו גבוהה מכך, שהתחזק בצדקו והולך מאליו, דהיינו באתערותא דלתתא.

אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה בדרותיו את האלוקים התהלך נח. וברש"י ובאברהם הוא אומר 'אשר התהלכתי לפניו' נח היה צריך סעד לתומכו, אבל אברהם היה מתחזק ומהלך בצדקו מאליו.

ובספה"ק מאור עינים ביאר דמתחילת הבריאה קבע השי"ת סדר העבודה שצריך האדם להתעורר ולבקש את הבורא, ובכח אתרעותא דלתתא על ידי זה מושפע עליו שפע מן השמים, ואף אם ח"ו אין אנו מתעוררים לבד לעבוד את ה', אזי לפעמים השם יתברך מעורר

להתעורר לעבוד את השי"ת, כי במעשיהם הרעים ובטומאתם של דור המבול החשיכו את העולם, וכיון שראה נח שאינו יכול להתעורר בשום אופן, על כן לא מצא מנוח לנפשו ותלה עיניו לשמים והתפלל להשי"ת שיזכה לעובדו, ואז קיבל סעד מן השמים לתומכו, והתחיל להשתוקק להשי"ת, וכיון שזכה לכך בכח תפילתו, זה נמי נחשב כעבודת האדם, ועל כן נקרא 'צדיק תמים' עכל"ק.

ולהרחיב יותר, הנה איתא בזוה"ק (ח"א רכא, א ובתק"ז כט, א) שמלאכי מעלה שואלין לאחר יום הכיפורים, מאן נצח דינא, אומר להם הקב"ה, אלו היוצאים ב'מאני קרבא' בידיהו, אלו נצחו את הדין. ובספ"ק הוקשו אמאי הוי סימן של ניצחון, הלוא המנצח לאחר הניצחון מניח את כלי המלחמה מידו,

ומקשה המאור עינים, דאם לא היה לנח כלל התעוררות מצד עצמו להתדבק בה, איך קורא לו הכתוב בתואר 'צדיק תמים', שמשמע שאינו חסר כלום והוא צדיק בשלימות. ומתרץ, דאף מי שמעוררים אותו מלמעלה, נחשב צדיק תמים, כיון שאחר שעוררו אותו מן השמים, הרי הוא דבוק בו יתברך, וזהו עיקר השלימות.

הרה"ק ר' יעקב מראדומין זי"ע (דברי אבי"ב) מביא את דברי המאור עינים, אך לא ניחא ליה לקרוא למי שאינו עובד את ה' באתרעותא לתתא כ'צדיק תמים', כיון שסוף כל סוף כל עבודתו אינו משלו, אלא ממה שנותנים לו מן השמים, וזה בוודאי נחשב לחיסרון בעבודת ה'.

לכן מפרש דכיון דנח היה בדור של רשעים, היה קשה מאד בשעתו

רוב חשכות וטרדת הדעת רואה שכשל כוחו ללחום עם היצר בפועל, אך אינו מוותר וממשיך להתקרב אל הקדושה על ידי תפילה, ומבקש מהשי"ת שאף שליבו כל עימו, ואין בו תשוקה לרוחניות, רוצה שהקב"ה יפתח את לבבו לעובדו, בזה כבר נחשב שמשתמש בכלי המלחמה, שזהו עיקר הניצחון. וכאמור, שאף מי שאינו יכול לנצח את היצר אלא בכח התפילה נחשב 'צדיק תמים'.

ויסוד הדברים הוא **גמרא** מפורשת דאיתא בריש עבודה זרה (ה, א) בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לישראל לפני מתן תורה 'מי יתן והיה לבבם זה להם', היה להם לענות ולומר 'תן אתה', היינו שאף בזמן שלבבם לא ימשך אל ה', צריך להתפלל על זה גופא, שיהא רצונו לעבוד את ה'.

כי אין צריך לו עוד. ומתרצים, דבמלחמת היצר לא שייך לגמור המלחמה, כיון שהוא מלחמה תמידית ללא הפסק, אלא עיקר רצונו של היצר שאחר שנכשל כמה פעמים יתייאש האדם מללחום עימו ויניח הכלי מלחמה מידו, ועל כן עיקר הניצחון בקרב תלוי ועומד בכך אם עומד האדם על מעמדו ואינו מאבד את רוח מלחמתו, כיון שעיקר מטרת היצר הרע שהאדם יתייאש מלהילחם עימו עוד, ולכן אחר יום הכיפורים שהוא אחר שנה שלימה שלחם עם היצר, מגיע ביום סוכות ועדיין נמצא מוכן לקרב, זהו סימן הניצחון על היצר.

ואולי אפשר להוסיף עוד, דענין 'מאני דקרבא', רומז לתפילה כמו שנאמר (פר', ויחי מח, כב) אשר לקחתי מיד האמורי 'בחרבי ובקשתי' **וברש"י** חכמתו ותפלתו. הרי לנו אף אם האדם מחמת

שיבואו אל תיבות התפילה כידוע
מהבעל שם טוב זי"ע, כי אף זה שאין
לו לב לעבודת ה', יש לו להתפלל על
כך שהקב"ה יתן לו לב לעובדו.
יהי רצון שנזכה להינצל מדור המבול,
ולהתדבק בהשי"ת מתוך שמחה וטוב
לבב, ובמהרה ניגאל ברחמים אמן.

ועל פי זה נוכל לפרש, הא דאיתא
בחז"ל (ילקוט שמעוני דברים רמז תקמב)
אין לך דור שאין בו כאנשי דור המבול.
שבכל דור יש אנשים שאין יכולים
להתעורר כלל אל הקב"ה, מחמות רוב
חשכות ובלבול השורה בעולם, והעצה
היעוצה לכך הוא 'בא אל התיבה',

אחר הברלה

פרשת לך לך תשפ"א לפ"ק

השבוע היארציית של החזון איש זצוק"ל, שהיה דר כאן בבני ברק. ובימיו התגורר כאן חסיד ווארקי החסיד הישיש ר' משה אהרן הלוי בויס ז"ל שהיה חסידו של הרה"ק בעל ישמח ישראל מאלכסנדר ואחר פטירתו הסתופף בצל קדשו של הרבי רבי מנחם מאמשינאו זי"ע, הוא היה בן גילו של החזו"א ובידידות גדולה עימו, והוא נתן לו את הקוויטל הראשון, ומעשה שהיה כך היה, פעם בא לפני החזו"א וקוויטל בידו, החזו"א שאלו מה עלי לעשות עם זאת, אמר שאחרי הסתלקותו של הגאסטינינער זי"ע שהיה פועל ישועות גדול באו חסידיו לפני הגאון שר התורה רבי יהושע'לע קוטנער, ואמרו לו שבכח התורה גם יכולים לקחת קוויטלעך, ואכן התחיל לקחת קוויטלעך, בשמוע זאת החזו"א סבר וקיבל, ולקח החזו"א את הקוויטל, מיד נעמד ר' משה על רגלו כחסיד לפני רבו, החזו"א תמה, מה זאת? אמר, ששואלים לפני האורים ותומים צריך לעמוד, נתחייך החזו"א ונעמד אף הוא באומרו, גם הנשאל צריך לעמוד... וזה היה הקוויטל הראשון.

במעלות התורה של החזו"א מצינו חידוש מה שלא מצינו בזה הרבה, דהיינו שחרש כל התורה כפשוטו מהחל עד כלה וחיבר ספרים עמוקים מה שהעלה בחכתו לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא. והוא פלא מה שלא מצינו כמעט עוד שאר חיבורים כמוהו.

פעם ביקש החזו"ן איש מר' משה לומר לפניו א חסידישער דבר תורה, אמר לו בשם רבו הרה"ק רבי מנחם מאמשינאו זי"ע, אשר בשעה שיוסף הצדיק לא יכל עוד להתאפק והוא נגלה אל אחיו, נאמר בתורה: ויקרא הוציאו כל איש מעלי, וביאר שהכוונה היא שיוסף הצדיק התפלל שלא יחוש חלילה אף נדנוד של נקמה בראותו את אחיו שמכרוהו והורידוהו מצרימה. וזה מה שביקש: הוציאו כל איש מעלי, שלא יהא לו שום רגשות אנושיים של נקמה. והתורה אכן מעידה 'ולא היה איש אתו בהתוודע יוסף אל אחיו'...

השבוע גם היארציית של הרה"ק ר' אברהם אלימלך מקארלין, הוא כבר היה בארץ ישראל בעת המלחמה, ונסע בחזרה לאירופא אל תוך המלחמה, ורבים ניסו להניאו מלנסוע, אך הוא טען שהוא חייב לנסוע, ואכן נעקד על קידוש ה', היו צדיקים שטענו שהיו צריכים למנוע בעדו בכל הכח.

כ"ק אזמו"ר זצללה"ה פעם בדברו בענין המלחמה הזכיר איזה שיחה שהיה בעת שבא הרבי מקארלין לבקר אצל הרה"ק ההוסיאטענער זי"ע,

[בשנת תרצ"ט] ושאל הקארלינער כמה שאלות בענין המלחמה, ובסוף שאל: מדוע לא 'יתבעו צדיקי הדור בהפצרה' שתהיה הגאולה, אחר רוב הצרות שעברו על ראשי עם בני ישראל וקשה כח הסבל, והשיב ההוסיאטינער: הצדיקים מתפללים, "ואולם לעמוד על התביעה בהפצרה אסור, סי קאן חלילה שאטען" ובוזה נגמר השיחה בין שני הצדיקים זי"ע.

זכות כל הצדיקים יגן עלינו, א גוטע וואך א פרייליכע וואך.

אחר הבדלה

פרשת לך לך תשפ"ג: לפ"ק

השבוע היארציית של הרה"ק רבי מנחם מענדל מקאסוב בעל ה'אהבת שלום', היה בנו של ר' יעקב קאפיל, הנקרא ר' יעקב קאפל 'חסיד', כי בכל מקום שהיה תמיד זכר את ה' העומד לנגדו, ואכן בפרשתן על הפסוק 'התהלך לפני' והיה תמים, מובא באחד ממפרשי התורה, (ראה ספורנו) שהכוונה שיהא תמיד במחשבתו שהולך לפניו ית', כמ"ש שיויתי ה' לנגדי תמיד, ור' יעקב קאפל היה עוצר לפעמים אפילו באמצע השוק ומניח ידיו על עיניו וזועק: "שויתי ה' לנגדי תמיד" עד שקראו לו בכינוי: "שויתיניק".

בנו היה האהבת שלום מקאסוב, העיירה קאסוב נמצא בסמיכות להערים קיטוב, וקולומייא, אחד מן הצדיקים אמר ששמותיהן של ג' עיירות אלו מתחילים באות ק' המרמזות על קדוש, קדוש, קדוש, כי אזור זה התקדש על ידי עבודתו הקדושה של הבעל שם טוב זי"ע, ואורו נתגלה במקום ההוא.

בצעירותו נסע להרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע, בספרו אהבת שלום (פרשת ויצא) מביא ששמע מהרה"ק ר' זכריה מענדל משענדישוב (איש קדוש, היה בן אחותו של הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זצ"ל תלמיד הרבי ר')

אלימלך ובסוף הספר נועם אלימלך יש אגרת נפלאה ממנו אודות הנהגותיו של רבו עיי"ש) שפעם אחת היה אצל הרה"ק ר' ר' אלימלך בעת בואו מטבילת המקוה בערב שבת קודש, ושמע איך שאמר לעצמו בזה הלשון: **מי יכול לסבול ריחות הגן עדן...**

ה'רמתיים צופים' הרה"ק ר' שמואל שינאווער שהיה במקורו מגאליציע נדד ממקום למקום בחיפושיו אחרי רבי, עד שבערך בגיל עשרים מצא את שאהבה נפשו ונדבק בכל לב בהרבי ר' בונים מפשיסחא זי"ע, בדרכו אף היה אצל האהבת שלום, כשסיפר אודות כך להרבי ר' בונים אמר לו הרבי: **ש'רגליו בוערות לילך אל היהודי הזה' ואף שלא הכירו מעולם.**

אחד מבני הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע שָׁבַת פעם בשבת קודש אצל האהבת שלום בקאסוב, בשובו אל בית אביו, סיפר לפניו את כל אשר קרהו בדרך והליכותיו בקודש של הרבי מקאסוב, והוסיף לאמור, שכל העבודות שראה בקאסוב כבר ראה אצל אביו בלובלין, חוץ מן המסירות נפש בעת קבלת שבת בשעה שאומר 'מזמור לדוד' קול ה' בכח וכו', וכך היה מעשה, הרבי התפלל מאחורי הפרגוד שבינו לבין העם, ובשעה ששמעתי אותו אומר את הז' קולות בהתלהבות גדולה לעילא ולעילא, לא עצרתי כח ועליתי על ספסל, והבטתי לפניו מן המחיצה, וראיתי איך שמשטח אפים ארצה, ומוציא את הקולות בקדושה ובטהרה.

הוא קבע להתאסף בליל שבת קודש וכן להאסף בראש חודש, ואכן נטע אהבת רעים גדולה בין אנשי שלומו, ואיש את רעהו עזרו בכל אשר להם. ספרו אהבת שלום מלא וגדוש באמרות טהורות ומתלהב בעיקר בשני יסודות עניני שבת קודש ועשיית צדקה וחסד, בפרשת השבוע מביא על הפסוק 'והוא עומד עליהם', שלפעמים יש אורחים שאינם חשובים וחושש שמא ידברו לשון הרע וכדו', ואמר, דהנה הצדיק נקרא 'הולך', על שם שהולך ממדרגה למדרגה, ואילו המלאך נקרא 'עומד' (כמ"ש ונתתי וגו' בין העומדים האלה, זכריה ג, ז), וזהו שנאמר 'והוא עומד עליהם' שאברהם אבינו ע"ה השפיל עצמו להיות בבחינת 'עומד', כדי שיוכל לקבל האורחים.

בדומה לזה מצינו מהבעש"ט הק' זי"ע בסוף הספה"ק תולדות יעקב יוסף שמביא 'שמעתי ממורי' על מאחז"ל גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה וכו' שלפעמים יש בהכנסת אורחים חשש ביטול תורה או סיפורי לשון הרע וכו' מכל מקום גדולה הכנסת אורחים עיי"ש.

וכן בענין שבת קודש אמר פעם, שבששת ימי השבוע חושש מכל פגם, כי מורא על ראשו, שבאיזה פנים יוכל אחר כך לקבל פני שבת קודש.

זכותו יגן עלינו, א גוטע וואך, א פרייליכער וואך.

בית המדרש "ד' החסידים" אמשניאוו
בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

4408 15th Ave Brooklyn NY 11219

הודעה

הננו להודיע כי השבוע בס"ד יתקיים השיעור

בספר התניא (פרק ב')

ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בלעייקוואד

בבית המדרש יגדיל תורה, יום ד' בערב, בשעה 10:20

*

כמו כן מתקיים כרגיל השיעור קבוע בבארא פארק, יום ג' בערב בשעה 9:15

לדעת המעשה אשר יעשון

בסייעתא דשמיא יפתח שיעור חדש

בהלכות הנוגעים בכל יום

לפי סדר הקיצור שולחן ערוך

בתוספת ביאורים וחידושי דינים

על ידי הגה"ח ר' משה גאלדבלאט שליט"א

פרטים יבואו – התחלת הלימוד ביום א' לסדר חיי שרה

א האלבע שעה א וואך

לאור קריאת הקודש מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

מתקיים שיעור קבוע בבית מדרשינו, בעמוד היומי במסכת ברכות

כל יום בשעה 10:20 (אחר מעריב)

כאפ זיך מיט, בלויז 25 מינוט!

To subscribe to English editon contact Divrei Torah
Amshinov at
d.t.amshinov@gmail.com